1849. **N°. 104.**

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

WOENSDAG, 29 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Cents afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 28 Augustus.

Z. M. heeft bij besluit van den 24sten dezer benoemd tot gewoon Hoogleeraar in de faculteit der Bespiegelende Wijsbegeerte en Letteren aan de Hoogeschool te Groningen, Dr. M. de Vries, Docent voor de Nederduitsche Taal en Geschiedenis aan het Gymnasium alhier, en zulks in plaats van wijlen den Hoogleeraar Lulofs.

— Er bestaat bij de Regering, zegt de *Staats-Courant*, niet alleen het voornemen om de aangelegenheden der brieven posterij, in zooverre zij daarvoor vatbaar zijn, bij de wet te doen regelen, maar het daartoe betrekkelijke wets ontwerp is reeds werkelijk bij den Raad van State in overweging.

— De Tweede Kamer zal den 3den September hare werkzaamheden hervatten.

— Sedert de laatste opgave van Zaturdag den 25sten dezer, zijn alhier bijgekomen 6 cholera-lijders, overleden 5, hersteld 14. Totaal 1,338; overleden 755; hersteld 508; in behandeling 75.

— De cholera heeft te Leeuwarden zoo goed als opgehouden. Men kan naauwelijks rekenen dat daar een lijder per dag wordt aangegeven.

— Te Haarlem zijn den 27sten dezer 11 jongelieden geëxamineerd en 9 toegelaten.

's GRAVENHAGE, 27 Augustus.

Bij Z. M. besluit van den 25sten dezer is aan Mr. J. H. van der Renne, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van Raadsheer in het Provinciaal Geregtshof in Gelderland.

— Bij besluit van dezelfde dagteekening, is Mr. W. L. F. C. Ridder van Rappard, voormalig President van hetzelve Geregtshof, laatstelijk Minister van Finantien, benoemd tot Raadsheer in het Provinciaal Geregtshof in Gelderland, en bij een volgend besluit tot President van dat Geregtshof.

— Gisteren morgen hebben HH. MM. de Koning en Koningin, de Godsdienstoefening in de Groote Kerk bijgewoond, onder het gehoor van Ds. Ruitenschild.

— HH. MM. hebben elk *f* 300 gegeven, ten behoeve der noodlijdenden door de cholera te Scheveningen.

— Heden is de 34ste vergadering van de Algemeene Synode der Nederlandsche Hervormde Kerk op de gewone wijze gesloten.

— Eergisteren namiddag is alhier aangekomen en aan het hôtel de Bellevue afgestapt Z. K. H. de Kroonprins van Zweden en Noorwegen, reizende onder den naam van Graaf Beckaskoy, met gevolg.

Aan het station-gebouw bevonden zich, namens Z. M. om den Kroonprins te ontvangen, de Generaal Klerck en de Adjudant de Constant Rebecque. Zoowel voor Z. K. H. als voor zijn gevolg waren Hofrijtuigen aan het station in gereedheid. Voor het hôtel, waar Z. K. H. is afgestapt, is eene eerewacht geplaatst. Z. K. H. is heden avond ten 7 ure bij den Koning ontvangen. Hij heeft gedineerd bij den Generaal Mansbach, Minister van Zweden bij het Nederl. Hof.

— Z. K. H. Prins Hendrik heeft heden zijne opwachting gemaakt bij den Kroonprins van Zweden in het Hôtel de Bellevue. De Kroonprins heeft zich vervolgens begeven naar Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, op het Huis de Paauw.

— Men zegt dat een wetsontwerp gereed is op het beheer en toezigt over 't muntwezen en den waarborg van gouden en zilveren werken, hetwelk, met opheffing van het Collegie van Raden en Generaalmeesteren der Munt, door den Minister, bijgestaan door een collegie van 3 leden, zou worden gevoerd. Ook zegt men, dat de Adjudanten van wijlen Z. M. Willem II uit die betrekking, waarin zij voorloopig bij Z. M. Willem III bevestigd zijn, eerlang zullen worden ontslagen, en dat de nieuwe formatie der artillerie en cavallerie geteekend is.

— Z. M. Willem I en Willem II schonken aan Friesland jaarlijks *f* 500 voor eene harddraverij. Dit is door Z. M. Willem III op nieuw toegestaan, maar de wedloop zal om 't andere jaar te Leeuwarden en op 't Loo plaats hebben.

— Pierre Bonaparte, wiens gelijkenis met zijnen oom, wijlen den Keizer, treffend is, heeft Zaturdag de voorstelling in de Franschen Schouwburg bijgewoond, en den volgenden dag heeft hij ten Hove het middagmaal gebruikt.

ROTTERDAM, 27 Augustus.

Met het nieuw gebouwde brikschip St. George d'Elmina, gevoerd door Kapt. J. J. van der Eb, hetwelk heden van deze stad vertrokken is, keeren naar hun vaderland terug 48 Afrikaansche soldaten, welke in de gelederen van het Indische leger geplaatst zijn, of hunnen dienstijd volbragt en dus regt op pensioen erlangd hebben. Zij leveren aan hunne landgenooten het bewijs der goede trouw van de Nederlandsche regering welke hun het regt van terug te keeren, bij den aanvang hunner dienst, had toegezegd, en ontnemen daar zekerlijk aan velen het sedert eeuwen niet ten onregte vastgewortelde denkbeeld, dat de Afrikaan, welke door den Europeaan over zee wordt weggevoerd, zijn dood of een hard lot te gemoet gaat. Misschien kan zulks later den weg banen tot eene vrijwillige landverhuizing van Afrikanen naar onze West-Ind. bezittingen, wanneer daar eenmaal de slavernij zal hebben opgehouden te bestaan.

Met hetzelfde schip vertrekken ook een paar jongelieden van fatsoenlijken huize uit deze stad, welke het voornemen hebben, zich in onze bezittingen aan de kust van Guinea als handelaren voor eigen rekening neder te zetten.

Wij beschouwen dit als een bewijs van toenemenden ondernemingsgeest bij het jongere geslacht, hetwelk een verblijdend teeken mag genoemd worden.

(*N. Rott. C.*)

AMSTERDAM, 27 Augustus.

Van Junij tot den 24sten dezer zijn hier aangegeven 2,605 cholera-zieken, van welke 1,689 overleden zijn. De geboorten beliepen sedert 1° Januarij l. l. 5,112; de sterfgevallen 6,096.

— Heden is in de zaal der Maatschappij *Arti et Amicitiae*, de Tentoonstelling van levende Meesters geopend, waartoe al onze voornaamste Meesters schilderstukken hebben opgezonden.

HAARLEM, 26 Augustus.

De wedrennen te Zandvoort zijn gisteren in de beste orde afgeloopen. Z. K. H. Prins Hendrik was er wederom bij tegenwoordig, en het aantal toeschouwers was grooter dan den vorigen dag.

— De Staatscommissie voor het Hooger Onderwijs heeft hare zittingen alhier volbragt, en haar rapport zal eerstdaags worden ingeleverd; daarbij zou onder anderen het behoud der drie bestaande Akademiën worden voorgesteld, en zelfs van eene vermeerdering van het aantal Professoren, worden gesproken.

HARDERWIJK, 26 Augustus.

Binnen weinige dagen zullen van hier naar Oost-Indië vertrekken 150 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den 1sten Luitenant van het 1ste regement infanterie alhier, Schiff, en begeleid door de 2de Luitenants van het Oost-Indische leger Arend en Bruidegom, benevens de Officieren van Gezondheid der 3de klasse Staude, Wienecke, Gijsberts en James, ter vervanging van A. Quikbörnen.

Men verneemt dat het besluit, waarbij bepaald was dat slechts 500 man troepen dit jaar zouden vertrekken, is ingetrokken, en dat alle beschikbare manschappen in dit jaar zullen afgezonden worden, in vermindering van het contingent over 1850.

TZUM, 21 Augustus.

Uit dit dorp bij Franeker gelegen, wordt het volgende door de *Gron. Courant* medegedeeld: Heden morgen was ik hier tegenwoordig bij het uitgraven van een reusachtig geraamte, hetwelk nabij dit dorp werd opgedolven. Men is er bezig met het zoogenaamde slatten, of uitgraven van de dorpsvaart. Deze vaart wordt uit den bodemgrond ongeveer 8 palmen verdiept; een paar palmen onder deze diepte ontdekte men een hard ligchaam. Bij onderzoek bleek dit het geraamte van een reusachtig zeedier te zijn. Het was dwars door de vaart, regt tegenover eene kleine geul of slink gelegen, met den kop oostwaarts, die met het voorste gedeelte van het geraamte, ongeveer ter lengte van 16 à 17 palmen in den vasten wal verborgen was. De bodemgrond bestaat uit blaauwachtig zand, waarmede het gebeente ongeveer eene

ld diep bedekt was, hier en daar met eene laag ligte en vlokachtige veenstof bedekt, en ten naastenbij vier ellen beneden het maaiveld gelegen. Eenige dagen te voren was er reeds een gedeelte der beenderen uitgegraven en de rest werd heden te voorschijn gebragt. Nadat alles gereinigd was, werden de beenderen naar het dorp gevoerd en in een afgezonderd gedeelte der kerk in orde geplaatst. Het geheel bestaat uit den kop met een aantal van 25 wervel- benevens andere zware beenderen, 't welk alles zeer goed is bewaard gebleven. Over den omvang van dit dier, toen het de baren klieflde, kan men eenigermate oordeelen, wanneer men weet, dat het geheel met den kop, die alleen eene zware karrevracht opleverde, ruim 7 ellen lang is, buiten den staart, die ontbreekt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 25 Augustus.

De Lord-Mayor heeft eergisteren op Mansion House een luisterrijken maaltijd gegeven aan den voormaligen Koning der Franschen en zijn gezin, en daarbij alle mogelijke pracht en statie ontwikkeld. De kamers van het kolossale gebouw waren vorstelijk versierd, zoodat de oude Koning in de vleijendste bewoordingen te kennen gaf, hoezeer hij zich met de ontvangst vereerd gevoelde.

— De uitrusting onder Sir John Richardson, ter opsporing van Sir John Franklin, heeft aan de Admiraliteit berigt de kust van de Mackenzie en kopermijn-rivieren te hebben aangedaan, doch dat de Esquimaux verklaard hebben geen blanken man te hebben gezien. Vooralsnog belette het ijs hem naar het noorden van Kaap Kendal te stevenen.

— Donderdag ll. lagen in de dokken van Liverpool meer dan 900 schepen, hetgeen zonder voorbeeld is in de geschiedrollen van den handel dezer stad.

Een dagblad van die stad verzekert, dat de Koningin het voornemen heeft, om aan al de Ieren, die wegens staatkundige misdaden veroordeeld zijn, kwijtschelding van straf te verleenen als eene gedachtenis aan haar bezoek van Ierland.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 Augustus.

Men spreekt er van, dat alhier eene bijeenkomst zal gehouden worden van Vertegenwoordigers van al de Europesche Mogendheden, met het doel om over de bevrediging van Europa te beraadslagen, waarbij de tractaten van 1815 tot grondslag zouden liggen.

— Uit de redevoering, welke de Heer W. H. Suringar van Amsterdam op het Vredescongres alhier (waarvan hij een der Vice-Presidenten is) gehouden heeft en door de *N. Rott. Cour.* is medegedeeld, ontleenen wij het volgende:

»De Goddelijke Voorzienigheid heeft aan den mensch tot zijne opvoeding het verledene en het tegenwoordige gegeven. Wat God aan elk afzonderlijk persoon gaf, heeft hij ook aan de natiën geschonken. Mijne vrienden! het verledene is vol leering, vermaning en troost. Laten wij er dus tot leering voor het tegenwoordige gebruik van maken en den moed niet verliezen, hoe verre wij ook nog verwijderd mogen zijn van het edele doel waarnaar wij gemeenschappelijk streven, namelijk den algemeenen vrede en eene algemeene ontwapening.

De geleerde Gabinus de Wal, Hoogleeraar te Groningen, gaf veertig jaren geleden uit, eene *Disputatio philosophico juridica de conjunctione populorum ad pacem perpetuam* [wijsgeerig-regtskundige Verhandeling over eene verbindtenis der volken tot eenen voortdurenden vrede]. De geachte zoon van wijlen den Schrijver, de Heer Mr. J. de Wal, Hoogleeraar in de Regten te Leyden, bood mij een exemplaar van dat heerlijke werk ten geschenke. Ik bied het uit zijnen naam het Congres aan."

Vervolgens zegt de spreker, dat de ontwapening het voorname onderwerp zal zijn waarvan hij spreken zal, maar dat hij gelijkertijd in weinige woorden ook andere punten zal aanstippen.

Vooreerst: Geloolt hij wel niet dat de vrienden van den vrede voor altijd den oorlog zullen kunnen afschaffen; maar geloolt dat de denkbeelden over den vrede en zijne voordeelen kunnen en moeten verspreid worden; opdat in den geest en het hart der volkeren en der bewindslieden eene innige overtuiging ontsta van de hooge waarde van den vrede: ten einde de vrede tot regel en de oorlog de uiterst zeldzame, ofschoon steeds betreurenswaardige, uitzondering worde.

Ten tweede: De vrienden van den vrede zijn niet voornemens op onbekookte wijze alle militair gezag van de aarde te verbannen, noch de regeringen te noodzaken tot het afdanken van zoo vele dapperen, die in onze dagen onschatbare diensten hebben bewezen, noch de magt af te schaffen die in de stoffelijke kracht ligt, zonder eene andere magt als tegenwigt aan te wijzen. Het arbiterschap moet de wapenen vervangen; en dat arbiterschap moet op zijne beurt weder gegrond zijn op een wetboek tusschen de volken. In dien zin was het vierde besluit van het Congres van Brussel vervat: »Het is te wenschen dat op een zeer nabijzijnd tijdstip een congres bijeenkome om zulk een wetboek op te stellen," enz.

Over het algemeen bestaat bij de Regeringen een streven om kostbare legers te hebben; het is de taak der vrienden van den vrede, den grond te bereiden, opdat het zaad van den vrede vroeger ontvangen worde en het oogenblik van ontwapening niet onbepaald zij uitgesteld.

Spreker schaart zich van ganscher harte bij hen, die den vrede willen en zijne noodwendigheid betoogen: want hij is zeker, dat hun woord ten eenigen dage verstaan en begrepen zal worden.

Ten derde: De vrienden van den vrede miskennen de verdiensten niet der krijgslieden, noch vergeten hunne diensten en opofferingen; dat zou ondankbaar zijn; bij ontwapening is het pligt, voor de militairen te zorgen en hen op eene eervolle wijze te behandelen.

Ten vierde: Een arbiterschap in geval van geschillen tusschen de volken is niet gemakkelijk te regelen en in te voeren; maar als wij van arbiterschap spreken, hebben wij slechts de beschaafde volkeren op het oog, die op gelijken voet ten aanzien van elkander staan, en in dat geval kan een goed geregeld arbiterschap onberekenbare diensten voor de instandhouding van den vrede bewijzen.

Er bestaat verschil van gevoelen over de vraag: hoe het zal geregeld worden. De scheidslieden behooren staatslieden te zijn van zekere jaren, van veel ondervinding en bezield met den geest van regtvaardigheid. Dat zal de beste waarborg zijn voor het arbiterschap, gegrond op een wetboek tusschen de volken; het opstellen waarvan en aannemen door alle volken onberekenbare hinderpalen oplevert, maar nogtans te beproeven is.

De noodzakelijkheid gebiedt den vrede; de toestand der maatschappij en de financiëele omstandigheden der staten, veroorloven den oorlog niet zonder een volkomen verderf. Groote kwalen vorderen groote geneesmiddelen. Beschaafde lieden, Christenen, zijn niet bestemd om elkander onderling te vernielen. De vrede, ziedaar het natuurlijk gevolg der inrigting van de maatschappij, haar verheven doel.

Nog zult gij zeggen: het arbiterschap kan onregtvaardig, willekeurig zijn. Er zou dan een oorlog kunnen uitbreken. Maar wanneer het arbiterschap eenmaal als beginsel aangenomen was, zou de oorlog oneindig zeldzamer wezen.

Vraagt men of de vrienden van den vrede in ernst gelooven, dat, wanneer de ontwapening bewerkstelligd, het wetboek tusschen de volken aangenomen, het hof van arbiters opgerigt is, alles geregeld en het doel bereikt zal wezen? Achten zij de maatschappij voorbereid tot eene zoo groote verandering? De Spreker is dit gevoelen niet toegedaan. Hij beslist niets, maar hoopt veel, en heeft de innige overtuiging dat uit dit alles zeer veel goeds zal voortspruiten, en dat het eene taak is, den mensch waardig, haar beproefd te hebben.

Na alzoo het doel van de vrienden des vredes te hebben uiteengezet, voegt de Spreker ten slotte nog eenige algemeene opmerkingen hierbij. »Men zal, zegt hij, welligt vragen: wat de ontslagen krijgslieden zullen aanvangen? De mededinging in nijverheid of handel vermeerderen, die reeds zoo groot is?

Het antwoord is: voor alle groote maatschappelijke hervormingen wordt tijd vereischt. Men wil geene nieuwe maatschappij tot stand brengen, maar de thans bestaande verbeteren. Afdanking is ver nog verwijderd; maar het is onze taak, de regeringen te verzoeken, het getal achtereenvolgens te verminderen. Er is tijd noodig om aan een gedeelte van het opkomend geslacht eene andere bestemming te geven. Of gelooft men, dat oorlog en cholera noodig zij, om de bevolking te verminderen? Gelooft men te goeder trouw, dat er geen brood is voor allen die de aarde bewonen?

Maar wat zult gij zeggen van de onmetelijke terreinen, die nog niet bevolkt zijn? En brengen de bewoonde streken alles voort, wat zij kunnen voortbrengen? Van de schatten, die God in de aarde gelegd heeft, kent de mensch nog slechts een klein gedeelte.

Bezet de geheele aarde! Het is de schuld der Voorzienigheid niet, indien duizenden hun brood willen hebben, daar waar er slechts is voor honderden.

Zedelijk, godsdienstig, vreedzaam onderwijs en opvoeding, zijn de voornaamste middelen, en vervolgens het gebed, waardoor de Voorzienigheid licht in onze ziel laat dalen.

Wij zullen met groote gematigdheid te werk gaan, maar te gelijker tijd God bidden, dat Hij onze pogingen zegene en aan de aarde den vrede geve.

Deze bede is welluidender en Gode aangenamer dan die, welke vijandelijke legers doen, wanneer zij op de knieën vallen, opdat het Opperwezen hunne wapenen en hun regt zegene.

De Almagtige God geve ons den vrede!"

— Bij de derde en laatste zitting van het Vredescongres hebben nog weder verscheidene leden het woord gevoerd. Men heeft aangenomen de noodzakelijkheid van een congres der volken, en een besluit strekkende tot weigering van oorlogsbelastingen en leeningen. Voorts een door het Bureau opgesteld adres aan alle volken, en eene dankbetuiging aan de Regering voor het welwillend onthaal.

Bij de sluiting heeft de Voorzitter Victor Hugo nog gezegd:

»Het denkbeeld van den ontzaggelijken vooruitgang, waarvan men zegt dat gij droomt, zal verwezenlijkt worden. Sla de geschiedenis op en put er krachten uit voor uw geloof.

Een der leden heeft aan den Bartholomeus nacht van 24 Aug. 1572 herinnerd. De eerwaarde Christen redenaar, de Katholijke Priester de Abt Deguerry, wendde zijn hoofd af bij die treurige herinnering. Ik neem die op.

Ja het is waar, het is heden 277 jaren geleden dat Parijs verschrikt ontwaakte. Te midden van den nacht liepen de Katholijken te wapen. De Protestanten werden in hunnen slaap overvallen; er werd een moord, een verfoeijelijke misdaad gepleegd; waarbij allerlei haat, zoo godsdienstige, als burgerlijke en staatkundige zich mengde. En nu gelast God dat al die haat zich in liefde verandere! (*Daverende toejuiching*). Waar een bloedvlek was, doet God een lichtstraal vallen; voor het denkbeeld van wraak, dweepzucht en oorlog, plaatst Hij dat van verzoening, verdraagzaamheid en vrede, en dank zij Hem, door Zijnen wil, dank zij den vooruitgang dien Hij te weeg brengt en beveelt, erkennen juist op dien noodlottigen 24sten Augustus niet

alleen Engelschen en Franschen, Italianen en Duitschers, Europeanen en Americanen, maar diegenen die men Papisten en Huguenoten noemde, elkander als broeders.

Hoe zoudt ge heden den vooruitgang loochenen! weet, dat die den vooruitgang ontkent, de Voorzienigheid loochent; want vooruitgang is slechts een der menschelijke benamingen van den eeuwigen God."

— Eergisteren avond heeft de Heer de Tocqueville, Minister van Buitenlandsche Zaken, aan de leden van het Vrede-Congres een feest gegeven in het hôtel des Capucins, waarop ongeveer 1,500 genoodigden verschenen, onder welke men vele Heeren en Dames opmerkte in de kleeding der Kwakers. De vrouw van den Minister nam de honneurs der soirée waar, welke te middernacht was geëindigd.

Ter gedachtenis aan dit eerste Vredes-congres zal een gedenkpenning geslagen worden.

De eerstvolgende bijeenkomst in 1850 of 1851 te houden, zal alsdan te Frankfort plaats hebben.

— Er is alhier op nieuw sprake van de oprigting eener kleine moskee ten behoeve van het niet onaanzienlijk getal belijders der Mahomedaansche godsdienst.

— De meubelwerkers en kastenmakers der voorstad St. Antoine, die in de jongste twee jaren zooveel geleden hebben, hervatten dagelijks hunne werkzaamheden, terwijl van alle kanten bestellingen inkomen.

— In den schouwburg les Variétés wordt thans een stuk opgevoerd, dat zeer veel bijval vindt, getiteld: *les Caméleons*, waarin al de buitensporige staatkundige meeningen worden ten toon gesteld.

— De Hongaarsche Veldmaarschalk Bem heeft in een' brief aan een zijner vrienden gerigt, te kennen gegeven, weder bereid te zijn tot het hervatten zijner lessen aan eene wetenschappelijke inrigting alhier.

— Te Amiens is op eene der openbare pleinen een bronzen standbeeld opgerigt voor den beroemden oudheid- en geschiedkundige Du Cange, die aldaar in het jaar 1610 geboren werd. Het is den 21sten dezer plegtig ingewijd; van wege den Minister van Onderwijs werd daarbij medegedeeld dat op Staats kosten een onuitgegeven werk van Du Cange, »*de geschiedenis der Overzeesche familiën*" zal worden gedrukt.

— De berigten uit sommige plaatsen nopens de verlevendiging in handel en nijverheid, luiden vrij gunstig. Te Rijssel vertoont de handel vrij groote bedrijvigheid; de katoenspinnerij geeft tot vele omzettingen aanleiding. Zoo ook zijn de lakenfabrieken te Chateauroux weder in vollen gang, en men heeft reden te hopen, dat zulks gedurende den winter zal aanhouden. Te Grenoble was de jaarmarkt druk bezocht.

SPANJE.

MADRID, 19 Augustus.

De Heer Bravo-Murillo, Minister van Openbare Werken, is *ad interim* belast geworden met de portefeuille van finantiën, in plaats van den Heer Mon die bedankt heeft, in afwachting van het antwoord van den Hertog van Sotomayor, die door den telegraaf te Parijs is verzocht om die te aanvaarden, doch die men denkt dat liever zijn diplomatischen post bij de Fransche Republiek zal blijven behouden. Men zegt dat de Heer Bravo-Murillo de voetstappen van zijnen voorganger zal drukken. Van daar het vertrouwen, hetwelk zich aan de beurs vertoonde bij het vernemen van een nieuw ministerie.

ITALIË.

Radetzky heeft te Milaan den 18den eene meer uitgebreide amnestie verleend, ook voor 1848 en 1849, waarvan alleen uitgezonderd zijn die andere misdaden bedreven hebben; de burgerlijke en militaire beambten, Priesters en onderwijzers, die aan den opstand hadden deelgenomen, verliezen hunne betrekking. Venetië is van de amnestie uitgesloten.

Ook wordt aan alle deserteurs van het Oostenrijksch leger kwijtschelding verleend, indien zij vóór het einde van September zich aanmelden.

— Ondertusschen hebben te Milaan den 19den weder groote ongeregeldheden plaats gehad, welke het leven aan onderscheiden personen hebben gekost.

— Tusschen den Franschen Generaal en de Regerings-Commissie te Rome schijnen moeijelijkheden ontstaan te zijn; de eerste heeft verboden, dat eenig staatsstuk zou gedrukt worden, dat niet te voren aan zijne goedkeuring was onderworpen.

— De post van Gaëta is door eene rooverbende aangevallen, welke het geld en de brieven heeft medegenomen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 25 Augustus.

In de Zitting der Eerste Kamer van gisteren heeft de Onder-Secretaris von Bulow, onder de diepste stilte, in eene hoogstbelangrijke redevoering, na opsomming der verschillende stukken, welke hij overlegde, een geschiedkundig overzigt medegedeeld, van al wat betrekkelijk de staatsregeling is geschied vóór den 26sten Mei. Hij schetste den stand, waarin Duitschland zich, na de aanneming der staatsregeling door het Frankfortsche Parlement gemaakt, bevond, en de noodzakelijkheid, waarin Pruissen meende te verkeeren, om langs andere wegen de eenheid en de magt van Duitschland te bevestigen. Hij wederlegt de aantijgingen, als dong Pruissen naar het opperveldheerschap en de uitsluiting van Oostenrijk. Hij geeft een overzigt van de met de verschillende Regeringen aangeknoopte onderhandelingen, en deelde mede, welke Staten reeds toegetreden waren, welke onder voorbehoud toegetreden zijn, en welke zich tot toetreding bereid hebben verklaard, zonder dat nadere onderhandelingen waren gevoerd, en dat aan die Staten, van welke nog geene verklaringen waren ontvangen, dringend verzocht is, zich ten spoedigste te verklaren. Hij verzocht ten slotte de goedkeuring der Kamer, met verdere vrijheid om naar omstandigheden te handelen.

— In de zitting der Tweede Kamer van heden heeft de Heer von Radowitz, Regerings-Commissaris voor de Duitsche zaken, het gezigtspunt aangegeven, waarvan de Regering is uitgegaan. De Frankforter vergadering heeft zich geen juist denkbeeld gevormd van de behoeften der Duitsche natie. Te vergeefs trachtte de Pruissische Regering met haar tot een vergelijk te komen, zij bleef op volkomene onderwerping aandringen. De Regering kon zonder eenige vergoeding den geordenden staat van zaken, de roemrijke geschiedenis van het land niet opofferen.

En toch hield Pruissen het voor onraadzaam en onregtvaardig aan de stemmen te voldoen van hen, die elken naauweren band van vereeniging wilden verwerpen. Duitschland kan geen eenheids-staat zijn, noch als republiek, noch als monarchie. Maar wanneer alle onmogelijke eischen, alle valsche bespiegelingen ter zijde zijn geschoven, dan blijft het ware over, en dat te verkrijgen was het doel der Regering.

Met groote hatelijkheid heeft men het doen voorkomen, als wenschte Pruissen Oostenrijk te verdringen. Oostenrijk zal zijne pligten als lid van den Duitschen bondstaat niet kunnen vervullen, welke ook de regeringsvorm zij, dien men aanneemt. Wordt de Duitsche constitutie volgens den eisch van Oostenrijk daargesteld, dan is de band te los; haalt men dien naauwer toe, dan kan Oostenrijk niet toetreden.

Zoodra Oostenrijk en Pruissen zich verklaard hebben, zal Pruissen den Rijksdag bijeenroepen. Pruissen wil Oostenrijk nu uit den Duitschen Bondstaat verwijderen. Gij weet welke groote offers Pruissen als Europesche Mogendheid zich getroost heeft om dit doel te bereiken. Pruissen bewandelt geen eigendunkelijken weg; het vervult moeijelijke pligten; het wil niet nemen, maar geven, aan dankbaren en aan ondankbaren. Met alle krachten zullen wij trachten den Bondstaat te verkrijgen, hetzij dan met vele of weinige toestemmende magten. Wanneer de vaderlandslievende wenschen zich tot het mogelijke beperken, dan zal onze hoop stijgen. Pruissen wil het goede regt ook der kleinste Duitsche Staten; maar ook het goede regt van het groote Duitschland.

BEIJEREN.

MUNCHEN, 22 Augustus.

Dezer dagen werd alhier een kunststuk ter bezigtiging gesteld, hetwelk, volgens de *Allgemeine Zeitung*, niet alleen om zijne geschied- en aardrijkskundige belangrijkheid, maar ook om zijne nieuwheid en waarheid meer algemeen verdient bekend te worden. Het is een panorama van Jeruzalem met de omstreken, genomen van den toren der Hemelvaartskerk op den Olijfberg. Ulrich Halbreiter, de bekende Munchenschen historieschilder, heeft het, vier jaren geleden, op zijne reis in het Oosten, op de plaats zelve zeer getrouw geschetst, en op herhaalde uitnoodiging van vrienden, in de laatste maanden ter grootte van 100 voet in omtrek en 18 voet hoogte, door den jongen en talentrijken schilder Löffler te Munchen, in kleuren doen uitvoeren. De beschouwer bevindt zich midden in een hoog prieel, en wordt als het ware verplaatst op den toren der Hemelvaartskerk op den Olijfberg; rondom hem breidt zich voor zijne oogen het Heilige Land uit met de stad Jeruzalem en al de merkwaardige plaatsen, waters en bergen, die door de geschiedenis van vroegere eeuwen hem eerwaardig, ja heilig zijn geworden; en die inderdaad met verrassende getrouwheid en waarheid en met onnavolgbare kunst in het panorama weergegeven zijn.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 23 Augustus.

Men berekent het verlies, dat de Russische troepen in den veldtogt in Hongarije geleden hebben, op 18,000 man; alleen aan de cholera stierven ongeveer 10,000 Russische soldaten.

— Sedert den afval van Görgey, kan men de Hongaarsche krijgsmagt op niet hooger dan 120—150,000 man schatten. Door de kapitulatie van Arad zijn weder 6000 man werkeloos gemaakt, een gelijk aantal staat afgesneden en zonder bepaalde bestemming aan de Platten-See, onder Aulich, en een ander bijna even sterk corps, zwerft in verschillende kleinere afdeelingen aan de oevers van de Waag, en deze van elkander afgezonderde corpsen zullen zich weldra moeten overgeven.

— Blijkens de heden van alle kanten door koeriers ontvangen tijdingen is de staat van zaken in Hongarije de volgende: Het groote hoofdkwartier onder Baron Haynau bevond zich den 18den dezer nog te Temeswar, en dat van Baron Jellachich te Uipecz. Arad was door den Veldmaarschalk Schlick bezet, die met Vilagos in gemeenschap was, alwaar het Russische legercorps onder Generaal Rüdiger stond.

Van Lugos was het reservecorps, de cavalerie-divisie Wallmoden, en het derde legercorps, alles onder bevel van den Veldmaarschalk Luitenant Vorst Franz Liechtenstein, zoowel op den weg naar Zevenbergen tot Faczet, als op dien naar Karansebes voortgerukt; want daarheen waren de beide corpsen der opstandelingen onder Veesey en Guyon teruggetrokken, na te hebben aangeboden om wegens de onderwerping in onderhandeling te treden.

Van Komorn had het 2de legercorps den 18den de gemeenschap met Stuhlweissenburg over Kiss-Ber en Moor hersteld.

Raab is door de brigade Teuchert bezet, terwijl de brigade Melzer van Janoshaza naar Sumeg voortrukt, de benden opstandelingen verstrooijende, die zich nog hier en daar vertoonen.

De opstandelingen onder Klapka zijn geheel naar Komorn teruggetrokken. De Russische Overste Issakoff, uit genoemde vesting teruggekeerd, hangt een treurig tafereel op van de aldaar heerschende ellende en moedeloosheid.

De Baron Haynau heeft den 14den uit zijn hoofdkwartier te Temeswar twee proclamatien bekend gemaakt van Kossuth en Görgey aan de Hongaren, in Arad aangeplakt, waarbij de eerste verklaart dat er geen hoop meer is, en hij de Regering nederlegt, en alle gezag aan Görgey opdraagt, die zulks aanvaardende belooft langs den weg van oorlog of vrede alles ter verligting der rampen des volks te zullen doen, en de burgers vermaant zich van allen strijd te onthouden, terwijl hij aldus eindigt:

Burgers! Wat God in zijne ondoorgrondelijke raadsbesluiten over ons zal beschikken, dat zullen wij met mannelijken moed en in het bewustzijn verdragen, dat het ware regt niet voor alle eeuwigheid verloren kan gaan. God zij met ons!

ZWITSERLAND.

De Bondsraad heeft, uit aanmerking van de vele personen, die hier overkomen, en zich als vlugtelingen voordoen, maar het inderdaad niet zijn, aan de Zwitsersche Gezanten en Consuls gelast, met het afgeven van passen zeer omzigtig te wezen, en de grenskantons bevolen noch Polen, noch Duitschers, noch Italianen op te nemen, zoo zij niet van behoorlijke passen voorzien zijn.

— Uit Lucern wordt gemeld, dat de wervings-sergeant, die vroeger voor Rome en daarna voor Batavia manschappen aanwierf en deswege herhaaldelijk door de Overheid was gestraft, thans met goeden uitslag onder de Badensche vlugtelingen werft voor overzeesche krijgsdienst, zonder dat hem moeijelijkheid in den weg wordt geworpen.

TURKYE.

De Porte heeft de Consulaten uitgenoodigd, geene paspoorten naar de hoofdstad meer af te geven aan politieke uitgewekenen, daar zoodanige vlugtelingen alleen in de provinciën van het Rijk, en wel hier en daar verspreid, zullen toegelaten worden.

— De brand te Seres, welke den 10den Julij woedde, en vele huizen, moskeën, magazijnen, enz. vernielde, heeft eene schade berokkend van ongeveer 30 mill. piasters (een piaster geldt 65 centen Ned.)

KERKNIEUWS.

De Kerkeraad der Hervormde gemeente te Almelo heeft den 22sten dit drietal Predikanten gemaakt ter vervulling van de bestaande vacature: DD. Cats Wor te Mydrecht, Schorse te Wilsum en v. d. Velde Jr. te Borne.

STADS BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, —

Gehad hebbende het verzoek van AUGUST GIJSBERTUS MULIÉ, *Instrumentmaker*, wonende binnen deze Stad, strekkende ter bekoming der vereischte vergunning, om in het huis staande en gelegen alhier op de Hooglandsche Kerkgracht, Wijk VII. Nº. 990, een Fournuis of Smidse te doen stellen.

Gelet op Zr. Ms besluit van den 31sten Januarij 1824, rakende vergunningen ter oprigting van sommige Fabrijken en Trafijken;

Brengen bij deze ter kennis van alle daarbij belanghebbenden, dat tot het hooren der Eigenaars en Bewoners van naastbijgelegene en belendende Panden, ten opzigte der Informatiën *de Commodo et Incommodo*, door Burgemeester en Wethouders zal worden gevaceerd op het Raadhuis dezer Stad, op Donderdag den 30sten Augustus aanst., des middags ten twaalf ure; zullende de belanghebbenden verpligt zijn, hunne bezwaren tegen opgemeld verzoek op dien tijd in te brengen, terwijl bij verzuim daarvan zij gehouden zullen worden, zich tegen de inwilliging niet te hebben verzet.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
DU RIEU.

Leyden, 25 *Augustus* 1849. Ter ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN brengen mits deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat van den Heer Controleur der Directe Belastingen zijn ontvangen twee Voljaars-Aanvullings-Kohieren voor de Belasting op het Personeel, dienst 1849 en 1850, welke op den 21sten dezer maand zijn executoir verklaard, en op heden aan den Heer Ontvanger verzonden.

DU RIEU,

Leyden, 27 *Augustus* 1849. Ter ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed, aan de gevolgen eener hevige ziekte van slechts weinige uren, het hoofd en de steun der Familie, mijn teedergeliefde Echtgenoot JACOB VAN LEEUWEN, in den ouderdom van 61 jaren.

LEYDEN, J. SWEENEN.
23 Augustus 1849. Wed. J. VAN LEEUWEN.

Mede uit naam mijner Kinderen en Behuwd-Kinderen.

De Affaire zal door mijn' jongsten Zoon worden voortgezet.

Heden overleed onze geliefde Moeder SARA RODBARD, Wed. van den Heer J. BOEKWIJT, in den ouderdom van bijna 86 jaren.

LEYDEN, W. BOEKWIJT,
25 Augustus 1849. Uit aller naam.

De Ondergeteekenden betuigen bij deze, ook namens hunne Familie, welmeenend dank voor de blijken van belangstelling, welke zij dezer dagen ter gelegenheid hunner Echtvereeniging mogten ondervinden.

CORNs. J. BOSMAN.
ROTTERDAM, C. M. C. BOSMAN,
28 Augustus 1849. VAN DER HOEK.

Voor de bewijzen van deelneming, ons betoond bij het overlijden mijner Echtgenoote, breng ik, zoo voor mij als voor mijne Moeder, mijne Kinderen en verdere Bloedverwanten, aan allen daarvoor onzen hartelijken dank.

LEYDEN, 28 Augustus 1849. P. J. B. ZUURDEEG.

De Crediteuren in de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijlen den Heer PIETER REYNEVELD Kz., laatst gewoond hebbende en overleden zijnde in de gemeente van *Leyderdorp*, worden bij deze **opgeroepen** ter examinatie der **Rekening en Verantwoording**, welke van den 3den September 1849 tot den 8sten daaraanvolgende, ten Kantore van den Notaris N. SAMSOM te *Koudekerk*, ter inzage der belanghebbenden zal liggen; zullende na verloop van dien termijn, *indien er geen verzet plaats heeft*, de Schulden worden voldaan, voor zoo ver de Nalatenschap toereikende zal zijn.

VRIENDEN ISRAËLS
BID-UUR,

in het Kerkgebouw der Waalsche Gemeente, op Vrijdag den 31sten Augustus, des Avonds ten 7 ure.

Waterzucht wordt genezen door de Pillen van Holloway.

De geneeskracht der *Pillen* van HOLLOWAY, waarvan menigvuldige bewijzen voorhanden zijn, in de hardnekkigste gevallen van waterzucht, is waarlijk verbazend. Dit geneesmiddel werkt zoo krachtdadig op het gestel, dat de vloeistof, welke door deze ziekte ontstaat, ongevoelig wordt weggenomen, en de verdere aangroei derzelve verhinderd. De bedroevende kenteekenen, welke deze ziekte aantoonen, aldus weggenomen zijnde, herkrijgt de lijder meerdere kracht, en deszelfs gestel wordt als het ware hernieuwd. Vele vrouwen, in dien leeftijd waarin zij veelal aan waterzucht zijn blootgesteld, ware het bijzonder raadzaam deze *Pillen* te nemen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à ƒ 0.90, ƒ 2.10, ƒ 3,30, ƒ 7.75, ƒ 15,50, ƒ 23.50.

Potjes Zalf à ƒ 0.90, ƒ 2.10, ƒ 3.30, ƒ 8.15, ƒ 15,90, ƒ 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 27 AUGUSTUS.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$52\frac{7}{8}$	$52\frac{15}{16}$	$52\frac{15}{16}$
Dito Certificaten . . .	„ 3 „	$62\frac{7}{16}$	$62\frac{5}{8}$	$62\frac{1}{2}$
Dito dito	„ 4 „	$82\frac{3}{8}$	$82\frac{1}{4}$	$82\frac{1}{4}$
O. I. Leening	„ 4 „	$81\frac{1}{4}$		
Amortisatie Syndicaat . . .	„ $3\frac{1}{2}$ „	$81\frac{3}{4}$	$81\frac{7}{8}$	
Aandeelen Rijn-Spoorweg . .	„ $4\frac{1}{2}$ „	$76\frac{1}{4}$		
BELGIE, ...	„ $2\frac{1}{2}$ „	$45\frac{7}{8}$		—
Dito bij ROTHSCHILD	„ $2\frac{1}{2}$ „	$46\frac{1}{8}$	$46\frac{3}{8}$	$46\frac{5}{16}$
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	„ 5 „	$12\frac{1}{16}$	$12\frac{3}{16}$	
Dito dito Onbep. Stukken .	„ 5 „	$11\frac{3}{4}$		
Dito Binnenl. à 6 m. . . .	„ 3 „	$26\frac{5}{8}$	$26\frac{13}{16}$	$26\frac{13}{16}$
Coupons Ardoins		$8\frac{5}{16}$	$8\frac{3}{16}$	
PORTUGAL, te Londen	„ 5 „	$29\frac{3}{4}$		
Dito dito	„ 4 „	$30\frac{1}{16}$	$30\frac{5}{8}$	
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	„ 5 „	$104\frac{1}{8}$		
Dito dito 1828 en 1829 . .	„ 5 „	104	$104\frac{1}{4}$	
Cert. bij dito 1831 en 1833	„ 5 „	$91\frac{7}{8}$		
Dito bij HOPE	„ 4 „	$85\frac{1}{8}$		
Dito bij STIEGLITZ & Co. . .	„ 4 „	$82\frac{3}{8}$	$83\frac{3}{4}$	
OOSTENRIJK, Oblig. Ween. Bank.	„ 5 „	$85\frac{5}{8}$	86	
Dito	„ 4 „	$69\frac{3}{4}$	$69\frac{7}{8}$	
Oblig. Metalliek	„ 5 „	$78\frac{1}{4}$	79	
Idem	„ $2\frac{1}{2}$ „	$41\frac{1}{4}$	$42\frac{1}{4}$	
Aandeelen 28 Mei 1834 . . .	„ 500 ƒ	895		
Idem	„ 250 „	269	272	270
BRAZILIE, 1843	„ 5 pCt.	$86\frac{7}{8}$	87	
MEXICO, ...	„ 5 „	$27\frac{5}{8}$	$27\frac{3}{4}$	

Koers van het Geld: Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto $2\frac{1}{2}$ pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.